

FORHØJELSE AF BUNDFRADRAGET I ARVEAFGIFTEN FRA 289.000 KR. TIL 500.000 KR. GIVER ET PROVENUTAB PÅ 300 MIO. KR.

02-07-2018

AF CHEFØKONOM MADS LUNDBY HANSEN (21 23 79 52) OG CHEFKONSULENT JØRGEN SLOTH BJERRE HANSEN

RESUME

Det diskuteres i øjeblikket, om arveafgiften skal reduceres i Danmark, ligesom det er sket i Sverige og Norge, hvor arveafgiften er helt fjernet. Beregninger fra Skatteministeriet viser, hvor stort et provenutab, der opstår, når arveafgiften lettes (både hvad angår højere bundfradrag og lavere afgiftssats). På næste års finanslov (for 2019) er der et råderum på ca. 5 mia. kr., der skal bruges på enten lavere skatter eller højere offentlige udgifter.

En forhøjelse af bundfradraget fra 289.000 kr. til 500.000 kr. indebærer et provenutab på 300 mio. kr. i 2019, jf. tabellen. En forhøjelse af bundfradraget til 500.000 kr. indebærer, at andelen af arvinger, der skal betale arveafgift, reduceres fra 39 pct. til 31 pct. En forhøjelse af bundfradraget til 1 mio. kr. indebærer et varigt provenutab på 600 mio. kr. Det indebærer, at andelen af arvinger, der skal betale arveafgift, reduceres fra 39 pct. til 18 pct.

Skatteministeriet har også regnet på reduktioner i 15 pct.'s arveafgiften, som betales af det samlede bo udover bundfradraget. Der er tidligere vedtaget lavere arvebeskatning af familieejede virksomheder, så satsen reduceres fra 15 til 5 pct. frem mod 2020. Hvis "almindelige" danskere skal have lige så lav arveskat som familieejede virksomheder – dvs. 5 pct. – så udgør provenutabet 700 mio. kr.

En total afvikling af arveafgiften for alle koster 2½ mia. kr. Frem mod 2025 kunne man sagtens helt fjerne arveskatten, da der er et råderum på 26 mia. kr.

Provenutab ved forhøjelser af bundfradraget for arveafgiften			
Forhøjelse af bundfradraget til, kr.	Mia. kr.		
	2019	2020	Varigt
400.000	0,2	0,1	0,1
500.000	0,3	0,2	0,2
600.000	0,4	0,3	0,3
700.000	0,5	0,4	0,4
800.000	0,5	0,5	0,5
900.000	0,6	0,5	0,5
1.000.000	0,6	0,6	0,6
2.000.000	0,9	0,9	0,9
3.000.000	1,1	1,0	1,0

Kilde: Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 319 af 4. maj 2018

Det diskuteres i øjeblikket, om arveafgiften skal reduceres i Danmark, ligesom det er sket i Sverige og Norge, hvor arveafgiften er helt fjernet. Beregninger fra Skatteministeriet viser, hvor stort et provenutab, der opstår, når arveafgiften lettes (både hvad angår højere bundfradrag og lavere afgiftssats). På næste års finanslov (for 2019) er der et råderum på ca. 5 mia. kr., der skal bruges på enten lavere skatter eller højere offentlige udgifter.

HØJERE BUNDFRADRAG

En forhøjelse af bundfradraget fra 289.000 kr. til 500.000 kr. indebærer et provenutab på 300 mio. kr. i 2019, jf. tabel 1. I 2020 udgør provenutabet 200 mio. kr., hvilket også er den varige virkning. At provenutabet er mindre på i 2020 end i 2019 skyldes, at arveafgiften for familie-ejede virksomheder sænkes fra 6 pct. i 2019 til 5 pct. i 2020.

Tabel 1. Provenutab ved forhøjelser af bundfradraget for arveafgiften			
	Mia. kr.		
Forhøjelse af bundfradraget til, kr.	2019	2020	Varigt
400.000	0,2	0,1	0,1
500.000	0,3	0,2	0,2
600.000	0,4	0,3	0,3
700.000	0,5	0,4	0,4
800.000	0,5	0,5	0,5
900.000	0,6	0,5	0,5
1.000.000	0,6	0,6	0,6
2.000.000	0,9	0,9	0,9
3.000.000	1,1	1,0	1,0

*Anm.: Provenutabet er efter tilbageløb. Bundfradraget for gaveafgiften på 64.300 kr. fastholdes uændret i beregningerne. Hvis bundfradraget for gaveafgiften forhøjes proportionalt, stiger provenutabet en anelse, fx fra 0,6 mia. kr. til 0,7 mia. kr. ved en forhøjelse af bundfradraget for arveafgiften til 1 mio. kr., jf. svar på Finansudvalgets spørgsmål 382.
Kilde: Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 319 af 4. maj 2018*

En forhøjelse af bundfradraget til 500.000 kr. indebærer, at andelen af arvinger, der skal betale arveafgift, reduceres fra 39 pct. til 31 pct. ifølge CEPOS-beregninger på Danmarks Statistiks personregistre, hvor der ses på enlige afdøde med børn.

En forhøjelse af bundfradraget til 1 mio. kr. indebærer et provenutab på 600 mio. kr. Det indebærer, at andelen af arvinger, der skal betale arveafgift, reduceres fra 39 pct. til 18 pct.

Bundfradraget i arveafgiften påvirker hvor meget både nære slægtninge (fx børn) og fjernere slægtninge skal betale i 15 pct.'s arveafgift. Derimod er der ikke noget bundfradrag for tillægsafgiften på 25 pct. for fjernere slægtninge (dog er der fradrag for 15 pct.-afgiften ved beregning af tillægsafgiften).

LAVERE SKATTESATS FOR ARVEAFGIFT

Skatteministeriet har også regnet på reduktioner i 15 pct.'s arveafgiften, som betales af det samlede bo udover bundfradraget. Dvs. 15 pct.'s skatten betales af arv til både nært beslægtede (fx børn) og fjernere slægtninge (og ubeslægtede). For tillægsafgiften på 25 pct., som betales af fjernere slægtninge og ubeslægtede, antager Skatteministeriet uændret sats.

En reduktion i arveafgiften fra 15 til 10 pct. indebærer et provenutab på 400 mio. kr. i 2019 og varigt, jf. tabel 2.

Tabel 2. Provenutab ved nedsættelse af 15 pct.-arveafgift			
	Mia. kr.		
Nedsættelse af satsen til	2019	2020	Varigt
10 pct.	0,4	0,4	0,4
5 pct.	0,8	0,7	0,7
0 pct.	1,7	1,6	1,6

Anm.: Provenutabet er efter tilbageløb og indeholder også nedsættelse af gaveafgiften. Ved nedsættelser til 5 pct. i 2019 og nedsættelser til 0 pct. er der også indregnet en nedsættelse af satsen for familieejede virksomheder.
Kilde: Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 319 af 4. maj 2018

Der er tidligere vedtaget lavere arvebeskatning af familieejede virksomheder, så satsen reduceres fra 15 til 5 pct. frem mod 2020. Hvis "almindelige" danskere skal have lige så lav arveskat som familieejede virksomheder – dvs. 5 pct. – så udgør provenutabet 700 mio. kr.

Provenutabet ved total afvikling af 15 pct.'s arveafgiften udgør 1,6 mia. kr.

Skatteministeriet har i et andet svar¹ regnet på provenuet ved nedsættelser af 15 pct.'s arveafgiften *samtidig* med, at tillægsafgiften nedsættes proportionalt. En nedsættelse fra 15 til 10 pct. samtidig med, at tillægsafgiften nedsættes fra 25 til 16,7 pct. medfører et provenutab 700 mio. kr. Nedsættelse fra 15 til 5 pct. samtidig med at tillægsafgiften nedsættes til 8,3 pct. koster 1,3 mia. kr. En total afvikling af arveafgiften (også af tillægsafgiften på 25 pct.) for alle koster 2½ mia. kr.

Frem mod 2025 kunne man sagtens helt fjerne arveskatten, da der er et råderum på 26 mia. kr.

Sverige og Norge afskaffede arveafgiften med virkning fra hhv. 2005 og 2014

¹ Kilde: [Svar på Finansudvalgets spørgsmål 381 af 4. juni 2018](#)

ØKONOMISKE ARGUMENTER FOR BORTFALD AF ARVEAFGIFTEN

Arveafgiften er en ekstra skat på opsparing. Den del af arven, der er tilsigtet, bliver naturligvis påvirket af arveafgiften - man prioriterer bevidst at efterlade arv til børn, og pga. arveafgiften bliver dette mindre attraktivt. I forvejen har Danmark en høj skat på opsparing på op til 42 pct. på aktier og obligationer². Arveskatten kommer oven på dette høje niveau.

Den allerede vedtagne reduktion i arveafgiften fra 15 til 5 pct. ved generationsskifte ved familieejede virksomheder giver en tilskyndelse til at overlade virksomheden til børnene, da arveskatten i det tilfælde kun udgør 5 pct. Hvis virksomheden blev solgt til andre end børnene, ville arveskatten derimod udgøre 15 pct. Dette er en uhensigtsmæssig asymmetri, idet beslutning om overdragelse af virksomhed til børn eller andre bør træffes ud fra, hvem der bedst kan drive virksomheden videre - ikke ud fra skattemæssige overvejelser. Denne asymmetri kan nedbringes ved også at reducere arveskatten for almindelige mennesker fra de nuværende 15 pct. Ved afskaffelse af arveafgiften vil denne asymmetri blive fjernet fra skattesystemet.

Desuden vil et bortfald af arveafgiften også medføre en væsentlig forenkling af skattesystemet. I dag kan man give gaver til sine børn for at undgå eller mindske arveafgiften (hver forælder kan give 64.300 kr. pr. barn hvert år). Det kræver imidlertid nogen planlægning at gøre dette, samt at man skal gætte på, hvor lang tid man lever. Denne spekulation kan undgås ved en afskaffelse, fordi der hverken vil være en skat ved gaver eller arv.

Derudover vil en afskaffelse af arveafgiften frigøre advokater mv., som i dag rådgiver om arveafgift, til mere produktive formål. Det forhold, at man kan give gaver (afgiftsfrit op til 64.300 kr.), kan være en af årsagerne til, at det kun er ca. 40 pct., der betaler arveafgift.

---

² De 42 pct. er nominelt. Tages der højde for, at en del af kapitalafkastet blot er kompensation for inflation, bliver den reale beskatning på 84 pct. (ved en rente på 4 pct. og inflation på 2 pct.): $0,42 \cdot 4 / (4 - 2) = 84$ pct.